

3 ОБСЯГУ

Перша меджінародна мінца	3
Русины на горі Кременець	5-6
На шьватого Яна в Якубянах	6
Позываеме на фестівал до Міковой	8

Лабірський фестівал послідній раз в старім амфітеатрі

Малохто в бісіді повість, же іде до Меджілаборець. Та де... Іду до Лабірце на фестівал! І славный князь ся не кликав Меджілаборець, але князь Лаборець. А тыж у співанках ся співають *Почекай ня, мильй, на лабірскім мості, пішлю тобі письмо на рыбацім хвості або Лаборець, Лаборець невелика річка, кедь ся у ній мыю мам червены личка, Лаборець мій...* Бісідуєме - Лабірчан, Лабірчанка, лабірський... А окремо того, Лаборець нелем ліпше звучить, але є то веце наше, тіпічне русинське. Так то было даколи і теперь, што я памятам уж высше 40 років. Цінным памятникком того є і лабірський Фестівал культуры і шпорту, котрый ся того року одбывав уж по 47-ый раз. Вера, уж скоро пів сторіча ся в лабірскім ареалі міського амфітеатру, понад котрый, як кральовна зо сытозеленов корунов на голові, тягне букова гора Камяна. *Камяна, Камяна, там я ся народив, там я свою милу за рученьку водив...* – любив співати небіжчик Василь Турок, перший председа РОС і СКР, родак з недалекой Габуры. Тота густа Камяна є уж тыж порядні довгым свідком русинського співу - кебы так природа доказала, уж бы в ній співав каждый листочок на буку.

▲ На 47. Фестівалі культуры і шпорту в Меджілабірцях было і богате заступліня делегації. На фото зліва Павол Пашка, председа Народной рады СР, Ладіслав Демко, пріматор Меджілаборець і Петер Худік, председа Пряшівського самостравного краю.

ФЕДОР ВІЦО – ІЛЬКО СОВА З БАЮSOBA

ЗАЧІНАЛИ ДОМАШНІ ТАЛЕНТЫ

Послідній юновий вікенд (27.-28.), коли ся мав зачати лабірський фестівал, був по пятніцовых дожджах вшелякий. Нихто не знав, який час буде о пару минут. В суботне дообідя ся найскорше тепле сонце указало на Лабірціні (в тім часі іщі в Пряшові падало), як кебы знало, же ту го барз треба,

высушыло драгы, ходники, лавкы на амфітеатрі. Фестівалове небо над лабірсков Камянов, хоць ся з часу на час мінило, 47. річник великого фестівалу одштартовали Лабірчане за теплых лучів сонця. Уж назва першого програму **3 лабірських дорогоцінностей** наповідала, же на сцені найперше выступлять домашні таланты. Так

Інфо Русин – визнаменаний

Приємным преквалпінєм про нашу редакцію было уділіня діплогу нашым новинкам. **Інфо РУСИН**, котрый був оцінений на **Меджінароднім фестівалі журналістики** в українськім Мукачеві. Фестівал ся одбывав в дусі гесла „**Віра, Надія, Любов**“, де 12-членна меджінародна порота заступців із України, Булгарьска, Білорусьска, Молдавска, Мадарьска, Словенска, Естоньска, Грузиньска, Польска, Чеська, Руська і Кувейту посуджовала веце як **350 публіцистичных** журналістичных статей славянських народів написаных азбуков. Є то про нас велика честь кідь із такой кільскоти порота приділила ціну „**ВЫДАНЯ РОКА**“ праві двотыжденнику Інфо Русин.

і было, сцену заповнили діти і молодеж – з матерських, основных, умельцькых школ, центра вольного часу і сиротинців. Співали народны і модерни співанкы, танцювали, докінця векшы школярі ся представили з музикалом славной Помады. Молодеж вычеряли дорослы фолклорны колектывы з близкой околиці - **Краснобрідчанка, Габурчанка, Волянка, Порубянка** і іншы, котры векшынов презентували фолклор свого села, але і знамы русиньскы співанкы, котры з нима співали многы люде з публікы. Ту ся мі жадать додати, же тот блок програму колективів і солистів з Лабірціны бы собі заслужив

▲ Великий успіх на фестивалі зожали своїм професіональним співом лавреаты ціпословеньского конкурзу Співы мого роду (акція РОС). При мікрофоні співачка Сімона Качмарова із Строчіна.

повісти холем то, же то є найпопулярніша централна акція Русиньской оброды на Словеньску.

ком, председом Народной рады Словеньской републікы, котрого на сцені амфітеатру привитав

▲ Неописательну атмосферу вытворив наш професіональний колектив ПУЛС. На фото завершална сцена його програму, кедь цілий амфітеатер уж прикрывали масы амбрел.

достойніший сценарь. У ним бы не мало хыбити черяня окремых жанрів (співу, танця, музыки і говореного слова), а од модераторів фестивалу на підсиліня бы не зашкодило і русиньске материньске слово од лабірських поетів, як наприклад **А. Галчакова, М. Германова, Ш. Смолей** і іншы, котры свої творы присвятили родній Лабірціні. Атмосфера на амфітеатрі зачала веце градусувати, як заспівали лавреаты ціпословеньского конкурзу **Співы мого роду** – **М. Железна, М. Караш, І. Сівулькова, тріо Магуровых, сестры Качмаровы, Лукачова** і іншы. І ту бы не зашкодило

Ведь каждый ся презентує своіма добрыма выслідками, а єдным з таких є і спомянута акція РОС. Выступы лавреатів ся людяма барз любили, што давали на яво міцныма аплавзамаи, співали або холем з нима „лалайкали“. Їх співы на сцені з бардійовского, старолубовняньского, сниньского і лабірского регіону были досправды професіональны.

БОГАТА ДЕЛЕГАЦІЯ НА ФЕСТИВАЛІ

Істо ся їх чістенькы русиньскы мелодії полюбили і богатій делегації найвышых словеньскых органів на челі з **Павлом Паш-**

домашній газда – **Ладіслав Демко**, пріматор Меджілаборець. Він дякуючі вшыткым організаторам

фестивалу повів, же тогорічний фестивал є послідній, котрый ся одбыває в такім просторі, бо в рамках черезгранічного проєкту в сполупраці СР з Польском здобыли Меджілабірці 838 тисяч євр на выновліня цілого ареалу в амфітеатрі. Істо потішыє фестивалову публіку, но главні жытелів Лабірціны, і приговор председы НР СР Павла Пашкы, в котрім, окрем іншого, ознамив, же ку высше споминаній сумі прибуде місту іщі далшых 50 міліонів корун на промышловый парк. А то значить і робота про люде, котра ту барз хыбить. „На выході ся нигда не жыло легко і зато добрі, же ся можете зыйти і потішыти на такій красній культурній акції, яков є тот фестивал“ – додав П. Пашка. У складі делегації были на фестивалі і посланці парламенту **Станіслав Кубанек, Йозеф Бурян, Любош Мартінак, Йозеф Бучек**, штатный тайомник МВ СР, представителі Вельвысланецтва Руськой федерації в СР, **Петер Худік**, председа Пряшівского самосправного краю, председа РОС **Владимір Противняк**, представителі сприятеленых польскых самосправ міста Санок, гміны Команча і дружбно-го чеського міста Намешть над Ославов, старостове нашых сел і многы іншы особыности політичного і культурно-сполоченьского жывота.

УСПІШНЫЙ ПУЛС І ОЛИМПІК

Великий успіх із своїм темпераментным танцьом і співом мав знамый пряшівський ФК **Шарішан** а іщі векшыи наш **ПУЛС** із Пряшова, котрый ся указав в повній параді з новым кус скороченым програмом **Очарованы поглядом**. Люде гойкали, кричали БРАВО! Не могли

▲ Тіпичныма польскыма танцьмаи спестрили суботній програм членове колектыву Рикі з Польска.

▲ Красны співанкы з Руськой Порубы заспівала на фестівалі ФГ Порубянка.

ся ПУЛС-акам завдячити аплав-зом, бо дождовы капкы были чім дале густішы і каждый уж мусив тримати над собов амбрелу, але і так ніхто з програму не одходив. А то є найвекшы доказ того, же наш ПУЛС собі здобыв сердця цілого заповненого амфітеатру. Гуморный ДРИШЛЯК, традичний огоньстрой а наконець сполочна забава при музиці завершыли суботній фестіваловый день.

Розмаїтым програмом співу, музики, танця і шпорту продовжав лабірський фестівал і в неділю, найперше фестіваловов маніфестаційов. Многих людей розтлескало выступліня домашнього колективу Камяна, але тыж Гуменське тріо, Лелія, Земплін, Хемлон, Вигорлат, Колектив народного танця з Грузії, Циганьскы дябли, ТГ Мерлін і многы іншы колективы. 47. річник Фестівалу культуры і шпорту завершыла легенда чеськой популярной музыки – група ОЛИМПІК, котру публіка двараз вертала на сцену. Знамы гіты співали з Олімпіком многы люде з амфітеатра.

ПРО ЛЮБИТЕЛІВ ШПОРТУ І ВЫТВАРНОГО УМІНЯ

Богатый шпортовый зажиток на фестівалі мали і тоты, котры люблять главні фотбал і колкы. Через обидва дні ся грав рядный фотбал різних вікових категорій, де ся змагали фотбаловы клубы – МШК Спартак Меджілабірці, ГФЦ Гуменне, Сокол Колбусова Долна з Польска, ФЦ Намешть над Ославов з

ЧР і Локомотива Брест з Білоруська. З выголошіня выслідків сьме ся дознали, же 1. місце собі выбойовав МШК Спартак Меджілабірці, 2. ФЦ Намешть над Ославов з ЧР а 3. місце Локомотива Брест з Білоруська. В колках выграв 1. місце Славоу Великий Шаріш.

Супроводныма акціями лабірского фестівалу были тыж інтересны выставкы. В пятницю, день перед фестівалом – 26. юна 2009 о 17.00 в чабынськім Домі людовой творивости і галерії была вернісаж выставки знамого карікатуристы Федора Віца під назвов ГУМОРНІ І КОМОРНІ (гумор, сатіра, коморны кресбы і мальбы, деревяны релєфы) за участы председы РОС Владимира Противняка, брата автора Мірослава Віца, председы пряхівской МО РОС Михала Калиняка, старосты Чабын Маріяна Шковрана і многих інших участників, жытелів Чабын і околиці. Далша выставка была в МКЦ в Меджілабірцях, де сьме могли попозерати нелем вытварны роботы дітей з Основной умелецькой школы з дружобного міста Намешть над Ославов, але і відеопроєкцію і різны пропагачны брожуркы о місті і культурнім жывоті.

1 ЛАБОРЕЦЬ = 4 КРЕМЕНЦІ

На 47. фестівалі в Меджілабірцях був презентований парадный польско-словенський дукат. Місто Меджілабірці через Русиньску оброду на Словенську і Гміна Команча в Польську суть емісарями цінного дукату

- першой меджіштатной мінцы в Середній Европі. На словенськім боці дукату є соха Енді Варголы (як перед музейом), Православна церьков св. Духа (з 1949 р.) і ерб Меджілаборець, на польскім боці дукату є славный Лупківський тунел, котрый ествує уж 135 років і тыж ерб. Дукат творить дві мены - 1 Лаборець мать ціну 1 евро а 4 Кремені - 4 злоты. Команча ся даколи называла Кременна, добывав ся там дорогой камінь - кремень, котрый був даколи старым платидлом. Меджінародный дукат буде істо

▲ Перша меджінародна мінца. Меджілабірці (СР) – Команча (ПР).

ціннов памятков і дорогоценностей про нумізматіків.

Віриме, же (місто Меджілабірці і РОС) главны організаторы 48. Фестівалу культуры і шпорту, котрый бы ся мав на другый рік одбывати уж на краснім і выновленім амфітеатрі, собі дадут іщі веце залежати на уровни цілой акції. Жебы то досправды був фестівал над фестівалами.

Анна Кузмякова,
фото авторкы і С.Л.

Шпортовый день народностных меншын в Кошыцях

Русинів репрезентовали Секераковці

27. юна 2009 ся в Кошыцях одбыв уж XI. Шпортовый день народностных меншын жыючих в Кошыцях. Акція, на котрій могло взяти участь вшыткых 11 народностных меншын, была в шпортово-забавнім ареалі на Алейовій уліці. На зачатку акції участників привитали представителі, котры ся на організованю шпортового дня поділяли: Клуб народностных меншын, Памятна хыжа Шандора Марая в сполупраці з Комісійов народностных меншын і староста містської части Кошыці – юг Юдр. Ярослав Глінка.

По короткім культурнім програмі, в котрім ся представили дівчата з ОШ на Лунику 9, ся зачало шпортове змаганя у розмаїтых шпортах: теніс, фотбал, столный гокей, шіпки, шахы, штафетовый біг.

Того року русиньску меншыну репрезентовали двома молоды Русины, родаці з Баєровець – Марек і Мартін Секераковы. Марек выграв в шахах над тайомником Комісії народностных меншын - Петрішіном (Русин од Снины) а потім ся Мартін і Марек взаємно понаганяли по тенісовім куртї.

Успішна акція скінчила при смачнім гуляшу.

-мб-

Patria
Slovenský rozhlas 5

РУСИНСКИЙ ПРОГРАМ 7. 7. – 31. 7. 2009

7. 7. 2009 – вівторок

18.00 - 18.30 Радіоновини
20.00 - 21.00 Радіомаґазин
21.00 - 21.30 Літ. релачія:
Славны Русины 2, репр.
21.30 - 22.00 Музика народности

9. 7. 2009 – четверь

18.00 - 18.30 Радіоновини

11. 7. 2009 – субота

18.00 - 19.00 Радіо молодых. Приповідка
А. Мнягончаковой: Як хотів
коцур Луцко схудіти
19.00 - 20.00 Радіомаґазин, репр.
20.00 - 20.30 Подобы жывота: А. Сімкова
20.30 - 21.00 Музика народности

12. 7. 2009 – неділя

7.00 - 8.15 Літурґія ГҚЦ Порач
8.15 - 9.00 Музичны поздравы
18.00 - 19.00 Село грать, співать
і думу думать

13. 7. 2009 – понеділок

18.00 - 18.30 Радіоновини

15. 7. 2009 – середа

18.00 - 18.30 Радіоновини.

17. 7. 2009 – пятниця

18.00 - 18.30 Радіоновини

21. 7. 2009 – вівторок

18.00 - 18.30 Радіоновини
20.00 - 21.00 Радіомаґазин
21.00 - 21.30 Подобы жывота:
А. Сімкова, репр.
21.30 - 22.00 Гітпарада русиньских співанок

23. 7. 2009 – четверь

18.00 - 18.30 Радіоновини

25. 7. 2009 – субота

18.00 - 19.00 Радіо молодых. Приповідка.
Б. Заходер: Віні пух
19.00 - 20.00 Радіомаґазин, репр.
20.00 - 20.30 Літ. релачія. Ш. Сухый:
Склероза мултіплекс мамоноза
20.30 - 21.00 Гітпарада русиньских
співанок, репр.

26. 7. 2009 – неділя

7.00 - 7.45 Село грать, співать і думу
думать, репр.
7.45 - 9.00 Музичны поздравы
18.00 - 19.00 Бісіда кумів

27. 7. 2009 – понеділок

18.00 - 18.30 Радіоновини

29. 7. 2009 – середа

18.00 - 18.30 Радіоновини

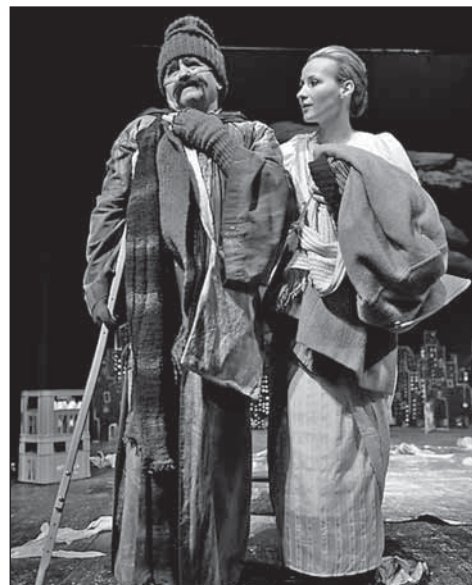
31. 7. 2009 – пятниця

18.00 - 18.30 Радіоновини.

ТАД знова в Старій Любовні

У вівторок 23. 6. 2009 ся в Домі культуры у Старій Любовні одбыло далше представліня Театру Александра Духновича з Пряшова в русиньскім кодфікованім языку - АНГЕЛ ПРИХОДИТЬ ДО БАБІЛОНУ. На зачатку участників театралного выступліня поздрала Дарінка Белішова русиньськыма поетічньыма словами. Потім уж сцена належала герцям. Публіка високо оцінила герців аплавром

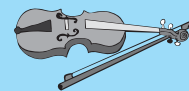
▲ Герці ТАД Ігор Латта і Данєла Либезнюкова.

а герці тыж дали наяво дяку публіці. Предноста Обводного уряду в Старій Любовні Інг. Петро Сокол (родак зо Шамброна) подяковав герцям як і Русиньскій оброді на Словенську за організованя таких культурных акцій в окресі Стара Любовня. Окремо подяковав ініціаторови ідеї театралных выступлінь в місті Інг. Янови Допірякови (членови МО РОС в Ст. Любовні). Завершалне подякованя патрить місту і його воленым представителям за барз добру сполупрацу і підпору русиньских акцій організованих в Старій Любовні. І такы акції бы мали приспіти ку тому, жебы ся в 2011 р. Русины гордо голосили ку своей народности. Ведь і Русины ся немалов міров поділяють на розвою міста і окресу Стара Любовня.

-МК-

Гітпарада

русиньских народных співанок

61. коло гітпарады русиньских народных співанок принесло такы конкурзны співанкы:

1. Сімона Морозова, Татяна Андрейцова
– *Знам, же сте, мамочко*
2. Фолклорна група Порачан
– *Я худобный гавяр*
3. ФК Кечера з Якубян
– *Ей, зелене піречко*
4. ФК Барвінок з Камюнкы
– *Меле шя мі, меле.*

Новотины:

5. ФГ Кленовчанка з Кленовой
– *Як я при ярочку стояла*
6. ФГ Железяр з Кошыць
– *Зашьпівайме собі.*

Вашы голоса про три із шестьох співанок посылайте e-mailom на адресу: kandrac@rozhlas.sk а не забудьте на гесло – Шьпівам собі, шьпівам... На єдного щастливця чекать ЦД „V tim Bvažovi...“, сестер Углярowych із Жаковець. Потішыть нас і ваша одповідь на вопрос: „Што то є КАСНЯ?“

Уж теперь вас кличеме слухати далше коло гітпарады 21-го юла вечур од 21.30 до 22.00. Репрізу юловой гітпарады одвысыламе 25-го юла в суботу од 20.30 до 21.00.

Радіо ПАТРІЯ высылать на фреквенціях радія РЕГІНА

Frekvencie:

Košice-Dubník	100,30
Rožňava	88,60
Stará Ľubovňa	102,30
Trebišov	89,20

Русиньскій маґазин достав ціну

В 14-ім річнику авторского конкурзу новинарів ВС регіону за 2008-ый рік удільовали ціны. 19. юна т. р. в сідлі Регіональной організації Словенського синдикату новинарів в Кошыцях ся зышла одборна порота на челі з Доц. ПгДр. Яном Сандом, ПгД., (Катедра журналістики ФФ УК, Братіслава), жебы вынесла конечный вердікт над роботов 53-ох авторів із 120-ома матеріалами.

Вирішыла, же 2. місце доставили авторы: Ярослава Саболова - Сисакова, Ладіслав Чікі, Валерія Фірешова, Петро Крайняк, мол. і їх Народностный маґазин – русиньскій, котрый був одвысыланий 14. 10. 2008 в СТВ 2. Скоро півгодина „екскурзії“ по цівілінім і незвычайнім жывоті людей в регіоні, де жыють Русины, выкликуе чутя сімпатії ку їх одданій роботі на гуманізації сполочного жывота вшиткых жытелів. Од братів знамых дохторів, выроснутых в селі, котры і в сучасности не забывають на своє коріня, через учителя, передаваючого сердце і зналости дотеперь занедбаній ромскій молодежи аж по драматічний кумшт і ремеселницьку пасію – то є нелем тема і слово, але і вынаходлива камера, котра придала пересвідчівый образ одборній способности творителів маґазину.

Сердечні поздравляме робочій тім маґазину і желаме далшы успіхы при вынаходливости интересных тем зо жывота Русинів на Словенську.

Редакція

Помпезный 2. выступ на Кременець

Миного року ся зачала нова, интересна і нетрадишна туристична интеррегіонална акція Русинів - выступ на гору Кременець, по котрій змордованы по тяжкій турі сьме іщі ани самы не знали, ці буде мати далше продовжованя, або ці выникне з того традиція. Выступ на славный Кременець у вышці 1221 м. н. м, на самім верху Буківських верхів не є жадный фігель. Но мы Русины сьме знамы бойовници, маме рады добродружество а в непосліднім ряді ся знаме перемагати самы над собов. А істо мі каждый участник такой акції лем потвердить, же выступ на Кременець є в першім ряді переконаня самого себе, котре помагати досягнути ясныї ціль **декларованя єдноты Карпатських Русинів як єдного нероздільного народа.**

Зато сьме до рока і до дня (м. р. сьме ся тыж на Кременці зышли 28. юна) забыли на 4-годиновый поход тяжкым тереном, закутинами праліса, чорныма Буківскыма верхыма Полониньского народного парку і з радостьов сьме ся зась стали участниками уж **2. интеррегіонального стрітнута Русинів** на Кременці, де ся сходять хотарі історичных карпаторусиньских регіонів **Пряшівской Руси, Лемковины і Підкарпатской Руси**, де в минулости жыли Русины (теперішне Словенсько, Польско і Україна). Наша русиньска делегація туристів із Словенська ся на далеку путь за добродружеством выдала із найвыходнішого села на Словеньку - Новоселіці, сниньского окресу. Требало нам перейти выше 15 км лем там, жебы сьме ся на горі, котра сімболізує три регіоны, і де є выбудованый могутній пригранічний стовп зышли з братами Русинами з інших штатів. А так ся і стало! Мы сьме выступили на гору як першы і з нетерпезливостьов сьме чекали на далшых участников акції. В кутику души сьме ся надіяли, же нашы братя із Підкарпатя не прийдуть на Кременець за допроводу поліції і цолників (так як то было м. р.). Но не стало ся так!!! Неперепустный шенгеньский простор є крута реалність сучасной Европы а нашы братя із Підкарпатя суть все мімо Европской Унії. Но ани тото їх не одрадило і на стрічу пришли в найвекшій кількоти, так само як м. р. Їх сила вказовала на факт, же Україна хоче быти членом ЕУ і же суть єдинов державов, де Русины не суть узнаны як самостатна народность. Вірте, красота видіти тільки участников ведно, яки і через політичну ситуацію выступили на гору. Мімо них і нашой делегації ся на Кременці зышли і **Русины з Канады** на челі із честным председом Світового конгресу Русинів-Павлом Ро-

▲ Марек Секерак член ВВ МР при ґратулації свійым абсолвентам русиньских недільных школ із Підкарпатя, котры дістали свідительство прямо на горі Кременець.

бертом Маґочійом, як і Русины зо **Северной Америки** на челі з молодов Русинков **Марійов Сілвестрі**, єдним словом **26. юн 2009 на Кременці** належав **РУСИНАМ зо вшыткых кутив світа**. За серце хватаюче было, кедь маленькы діти, студенты, молодеж, представителі окремых русиньских організації, активісты културно-сполоченьского жывоата як і сімпатізаны Русинів, ся **полапали за руки** і коло памятника Кременець указовали світу (были там туристы із Чеська, Польска, Німецька) **ЄДНОТУ**. Интересный бив і факт, же через наш поход коло памятника сьме были каждую минутку на іншій території, раз на Україні, потім у Польску і зась назад на Словенську, а парадоксні без віз і проблемів штатной легіслативы. З миром, любовов і одказом, же хоць Русины не мають свій штат, были, суть і будуть неодаділов частьов середньої Европы. Тот одказ іщі веце зміцнила наша русиньска гімна **Я Русин бив, єсьм і буду**, або кременьска гімна **Червена ружа трояка**, яки в тот день звучали цілым карпатським пралісом - Стужіці, котрый є од 2007 р. записаный в списку Світової

дідовизни **UNESCO**. Далшым несподіваным актом была **присяга абсолвентів русиньских недільных школ із Підкарпатя**, котры т. р. успішно закін-

▲ Славностный акт выміны застав, справа Д. Кришко, С. Лисінова, К. Гуняра, А. Вікторе із США, С. Гіряк, П. Країняк, мол. і В. Падык з України.

чили студіюм. На Кременець їх пришло 8, но недільны школы т. р. успішно закінчили аж 80 школярів. Они перед вшыткыма участниками зложыли присягу: **„Же будуть любити свій карпаторусиньский народ і же го нигда не охаблять у біді, же будуть любити свій край, свою дідовизню – Карпатську Русь, же будуть любити**

свій русиньский язык і же ся не будуть нигда ганьбити бісідовати і писати по русиньскы, же будуть вірныма наслідниками нашого славного будителя А. Духновіча і же все будуть памятати його слова - Я Русин был, єсьм і буду!” Потім вшыткым абсолвентам русиньских недільных школ славностні передав діплумы і свідительства П. Р. Маґочій. Было то досправды барз емотівне, бо лем малохто з нас ся може похвалити з тым, же дістав свідительство у 1221 м. н. м, на самім верху Буківських верхів. Така интересна думка вышла з головы єдного із організаторів цілой акції **Др. Валерія Падыка**, к. н., выдателя русиньских книг із Ужгороду. Мімо програму на стрічі было обговорено і много актуальных тем переважно із Підкарпатя. Редакторка русиньского высыланя Русиньска родина - **Вера Кобулей** нас інформовала, же на Підкарпаті ся періодічно каждый тыждень высылать 20-минутый русиньский блок в контексті державной телевізії, о чім, повім правду, ем до того часу не знала. В порівнаню з нами є то цінніше о то веце, же Русины там не суть узнаны як народность, но і так мають своє высыланя, котре мож видіти і у нас через сателіт на каналі **Tisa, 47 Sirius**.

То мы можеме быти рады, же холем раз за квартал маме на СТВ 2 русиньский маґазин. Дале нам повіла, же вшытку електорнічну технику їм на высыланя (камеру, компютер і т. д.) забезпечив **Ш. Чепа і П. Р. Маґочій з Канады**. Тыж ся высловила, же Україна не робить проблемы, жебы высылали і частіше до тыждня, ► с. 6

► с. 5

но не мають достаток редакторів. Голорило ся і о уж спомянутых русиньскых недільных школах на Підкарпаті, котры можуть быти про нас лем далеком желаньом,

чим є проблем і які суть ту великы „про і проти“. Потім собі наша делеґація із братами з України вымінила заставу Европской унії за заставу сімболізуючу русиньскы недільны школы. Зо словами,

цію на горі Кременець заступовали за РОС **С. Лисінова**, за МО РОС Пряшів **П. Крайняк мол.**, котры были і координаторами словеньскых Русинів, дале проф. **О. Сіпко**, продекан ФФ ПУ в Пряшові, який ся акції зучастнив уж другыраз. Він ся на марґо 2. річника выслыв: *Сімболіка Кременця є барз емотівна і Русины на гору приносять ідею єдности. Сила приятельства людей, котры ся практично не познають, може быти про многих великым прикладом, а моім великым желаньом є, жебы Карпаты на словенській, польській і українській стороні належали вшыткым єднак без провокуючого напису - POZOR ŠTÁTNA HRANICA!!!*

собов. Наймолодшым участником за словеньскых Русинів був **Марек Секерак** з Басровець, член ВВ молодых Русинів, котрый був зась прикладом того, як треба помагати і цінити собі старших людей. Сниньскых Русинів репрезентовав **К. Гуняра**, котрый ся постарав о добру а приятельску атмосферу. Меджі далшыма участниками были **Славко Гіряк**, **В. Матловичова**, мати декана ПУ в Пряшові і много іншых. Смутным фактом оставать, же ся до такой акції не запоїли молоды Русины зо старолубовняньского або меджілаборецького окресу, де їх жыє найвекша кількост. Наконєць треба повісти, же акція ся без планованого сценаря выдарила на єднічку а уж тепер ся тішыме на далшый 3. річник. Правда, зо желаньом, жебы ся до того часу зрушыла шенґенська граница.

▲ Погляд на участників 2. річника інтерреґіонального стрітнунтя Русинів на горі Кременець.

бо в зрівнаню з нима мы маме єдну русиньску школу у Чабинах а они 45. Но самы посудьте, де і в

же заставу ЕУ мы їм будеме передавати аж покы ся не стануть і они членами ЕУ. Нашу делеґа-

Найстаршым участником акції був **81-річний Деметер Крішко**, член выбору МО РОС в Пряшові, перед котрым **калап долов**, бо в таких роках переконати Кременець є веце як выгра над самым

Текс і фото **Сільвія Лисінова**

В Якубянах НА ШЬВАТОГО ЯНА

Русиньскы звыкы, традіції, співанкы і танці ожили в неділю 28. юна 2009 в Якубянах, де Сельський уряд і Русиньска оброда на Словенську зорґанізовали уж 3. річник выдареной акції **НА ШЬВАТОГО ЯНА**. Час

ґазда, штонайсердечніше привітав. Потім ужнаслідовав пестрый програм, в котрім ся представили фолклорны колектывы Барвінок з Камюнкы, ФК з Колачкова, Поляна з Орябины і ей малы наслідници, гуморна росповід-

музику перескаковали. Было красне, кедь огні перескаковали діти, але і дорослы, а мы ся дознали, же хто такый огонь перескочить, буде здоровый по цілый рік.

Добры гуляш по програмі додав сил выступаючим а так ся могла зачати друга часть

же русиньскы традіції в окресі Стара Любовня мають міцне коріня. Позітивным фактом є і то, же в рамках програму ся в Якубянах представила велика сила молодых людей, што є і запорука будучого розвою нашой культуры.

-МК-

▲ Завершална сцена якубяньского фестівалу, на котрім выступили фолклоорны колектывы Барвінок з Камюнкы, Поляна з Орябины, домашня Кечера і ФК зо сусіднього Колачкова.

быв прекрасный, як кебы собі го Якубянці вымодлили а так презентація фолклору могла зачати. Свято зачало славностнов маніфестаційов колектывів через село аж на гріско, де ся фестівал одбывав. Интерес людей був великий і вштых выступаючих витали аплазвом.

Красне свято отворив староста Якубян ПгДр. Осиф Дуфала, котрый вшыткых, як домашній

чка Араня з Яровніц і домашній колектив Кечера. Люде свої сімпатії давали наяво невтихаючим потлеском а наконєць собі ведно з выступаючіма заспівали МНОГАЯ ЛІТ на знак далшого продовжованя начатой красной традіції. Но забава не кончіла ани по програмі. В рамках програму были перед явиском запалены сімболічны огні (Яньскы ватры), котры выступаючі під мелодії

забавы. Мандоліновы оркестер Барвінку грав красны русиньскы мелодії і сполочный спів Камючанів, Колачковянів, Якубянців і Орябинчанів звучали цілов долинов попід якубяньску Кечеру. Вечір іщі была старостом запалена велика Яньска ватра, коло котрой ся забавляли выступаючі і жытелі Якубян.

Треба повісти, же Якубянці приправили выдарену акцію і

ПОЗЫВАМЕ ДО ГАБУРЫ

Габура

В днях 11. - 12. юла 2009 ся на нововыбудованім селькім амфітеатрі в Габурі, меджілаборецького окресу, одбудуть славности під назвом **Дні Габуры і 3. стріча родаків**. Славности ся зачнуть в суботу о 11. год Архірейсков святыв літурґійов, котру одслужать пряшівський архієпископ і метрополіта **Монс. Ян Бабяк**, потім є приготовлений богатый культурный програм - Родаци веселять родаків. Як „раріта“ тогорічної акції буде стріча родаків коло великой габурской торты. Головным гостьом суботнього вечірнього програму буде **ФК Лучніца**, не буде хыбиты габурска забава аж до рана. В неділю ся можете тішыти уж на 7. річник **Меморіалу Владіміра Онуфрака**, де ся представлять ексклюзівны футболыв мужства як Хемлон Гуменне, ФЦ Татран Пряшів і іншы.

О наших братів сьме ся достойні постарали і в сполупраці із стростами сел, редакційов Народны новинки і Русин, представителями церкви, приматором міста Пряшів і директорами культурно-сполоченських і освітніх центрів сьме про них приготували такий програм, жебы спознали і виділи досправды каждую сферу жывота Русинів на Словеньску. А думам, же были спокійны, посудьте самы. Першыи день навщівили **литманівску гору Звір**, мімо того і іншы села старолубовнянского окресу, як Орябину, Камюнку і Чірч, бо праві з тых сел походить найвеце їх предків. Далшыи день сьме їм представили **культурный центр Русинів – Пряшів** (хоць вельо з них Пряшів добрі познать). Презентація Пряшова ся зачала пресконференційов на РО Словеньского синдикату новинарів, де о жывоті Русинів в Америці, о

Америцькы Русины слідами своіх предків на Словеньску

Америка далекий заоцеанський штат із іншов менталітов, традиціями, языком, способом жывота а предці ей штось з нами Европанами спаять - **русиньске сердце!** А праві делегація Русинів з Америки із таким сердцьом в днях од 23. юна - 2. юла 2009 навщівила Словеньску, жебы ся штось прямо на місці дізнала о своїх предках, о русиньских традиціях, фолклорі, бісіді, формі жывота Русинів ту, жебы ся могла покохати русиньскыма перлами і жебы ся конечні чула як дома. Тото був головный ціль **29-членной делегації** Русинів з Нью Йорку, Нью Джерзі, Бостону, Вашингтону на челі із **Діном Половком**, председом Карпаторусиньского центра у Пітсбургу і директором ФК Славяне. Праві у высше уведжених містах США жыє найвекша комуніта Русинів, котры ся там выселили із северовыходного Словеньска. Делегацію туристів творила старша, середня і молодша генерація людей, што было лем доказом того, же вшыткы ся барз интересують о міста, де жыли їх предкове, бо як ся векшына із них высловила „**без познання минулости бы не могли жыти з чістым сумліньом свою сучасность**“.

То суть слова Д. Половки, котры бы мали быти про нас великым понауціньом. Потім наших братів сердечно привитав і вшыткым пожегнав найвысший представи-

забезпечів сучасный председа МО РОС у Пряшові **ПгДр. Михал Калиняк**. Приматор міста делегацію із почливістьов привитав із словами: „*Вітайте в главнім*

містам і селам, як Гуменне, Тополя, Руський Потік, Красный Брід, Свидник, были участниками і на 47. ФКАШ в Меджілабірцях, де їх святочні прияв председа РОС **В. Противняк** і передав їм шумны дары, характерізуючі Лабірщину як і пропагачный матеріал РОС. По вечерах ся забавили при людовій гудбі О. Кандрача, або за гармоникового допроводу М. Гарберы і М. Мачошковой і собі сміло заспівали русиньскы співанкы. Єден вечур перебували в селі **Рокытів коло Гуменного**, одкы походять предкы **Діна Половки**, там їм представителі сельского уряду приготували богатый культурный програм, смачны русиньскы їдла, ведно зо стрічов рокытівских родаків. Наконєць нашой стрічі по выміні контактів про далшу сполупрацу, сьме ся вшыткы згодли на єднім, же є барз потребна єднота і сполупраца вшыткых Русинів, бо хоць сьме далеко од

▲ Дін Половка, председа Карпаторусиньского центра у США, директор ФК Славяне при бісіді із приматором Пряшова Юдр. Павлом Гадярім.

діяльності русиньских організації в США, шкостві, культурі а головні о гордості Русинів там, розповів **Дін Половка** за участі свого отця **Джека Половки**, ведучого дістьского ФК Славяне в Америці і **Андрея Корея**, асистента ФК Славяне, походжіньом з Чірча. Новинарів барз интересовало, на якій базі там фунгують, бо Дін Половка ся перед тым высловив, же од штату не доставають нияку фінанчну поміч. „*Має спонзорів, вельо добродителів, много філіялок по різних кутах США а головно барз добру сполупрацу, одношіня і взаємно ся підпорусме а праві тото нам давать велику силу, жебы ся русиньска народность у Америці не стала мертвов народностьов*“.

тель Грекокатолицькой церкви на Словеньску, **Монс. Ян Бабяк**, грекокатолицький архієпископ і метрополіта, а за участі **Ф. Данцака**, віцеканцелара ГКЄ (котрый нам забезпечів стрічу з ним) вказали дорогоценности в Єпископскім музею у Пряшові. Там ся участници могли дізнати вшытко о наших благославених єпископах, видіти цінности ГКЦ, каплицю, де ся вшыткы преосвячени єпископы молили, як і систи собі до **памятного кресла, у яким сидів Папа Ян Павел II. при навщіві Словеньска**. Думам, же ся їм то барз любило і вшыткы собі похвальовали, же іщі не мали можность таке дашто видіти. А так нас прияв приматор міста Пряшів **Юдр. Павел Гадярі**, стрічу з ним нам

▲ На фото архієпископ Монс. Ян Бабяк, котрый прияв америцькых Русинів у своїм Грекокатолицькім єпископстві.

місті выходного Словеньска і в самім сердці Русинів Словеньска. Єм мило прекаваленьый, кілько ся вас ту днеська зышло, сам єм сімпатізантом Русинів, люблю ваш фолклор і велику бойовність за свої права. В Пітсбургу єм вельо раз перебував, добрі то там познам, зато єм радый же і на домашній теріторії ся могу зыйти з Америчанами... PARDÓN - Русинами (усмів)“. Далшов темов стрічі было надвзязаня сполупраці меджі містом Пряшів і Пітсбургом, выміна контактів і ербів. В Пряшові делегація Русинів з Америки іщі навщівила **редакцію Русин і НН, Музей русиньской культуры і Інштитут русиньского языка і культуры ПУ**. Далшы дні по слідах їх предків уж належали

себе, наше сердце бє про єдно - **РУСИНСТВО**.

С. Лисінова, фото авторкы

ІНФОРМУЄМЕ О РУСИНЬСЬКІЙ АКЦІЇ

Руське

В днях од 3. – 5. юла 2009 ся на теріторії выселеного русиньского села Руське в катастрі **Під Кычерков**, сниньского окресу, одбыла культурно-шпортово-сполоченська акція **14. річник родаків з Руського**. Мімо интересного культурного програму ся там одбыв і волейболовый турнай Русины-родаці із Руського, як і туристичный выступ на гору **Пляша**.

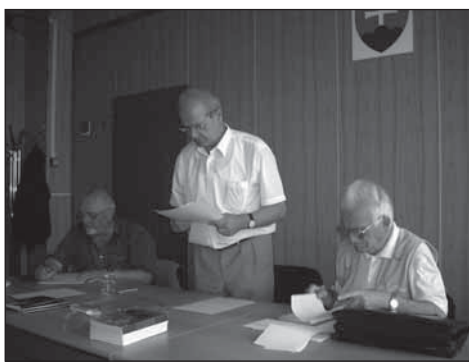

Сполок писателів о тогорічній роботі

У послідній юновий день т. р. скликав ПгДр. Миколай Ксеняк, председа Сполку русиньскых писателів на Словенську (дале СРПС) засіданя членів Рады СРПС. Тото ся одбыло в салі засідань Музею русиньской культуры у Пряшові, де Сполок мать своє нове сідло. Председа Сполку витаючи членів Рады СРПС і гостів такой поінформоваво конкретных задачах організації, котры выпливають із проєктів схвалених МК СР на 2009 рік. То суть **Літературный конкурз русиньскых авторів** (різних жанрів). За гаранта конкурзу був установленый **Ярослав Сисак**, підпреседа СРПС. При тій акції М. Ксеняк призвуковав, же при організованю і приправі конкурзу треба дбати, жебы т. р. было веце драматичных творів, потім **Літературный семінар**, котрый т. р. буде присвячений темі русиньскых перекладів, бо за словами і пропозиціями председа СРПС треба ся намагати, жебы ся русиньскы матеріали перекладали до словенського, чеського і інших языків, бо і таким способом можуть Русины інформовати і пропаговати своє діятельство. Одповідным гарантом семінара є сам председа М. Ксеняк.

З ділні СРПС бы мали у тім році выйти і книжковы виданя, як **Русиньскый літературный алманах на 2009-ый рік**, де бы мали быти опублікованы і найліпшы русиньскы творы з минулорічного літературного конкурзу, дале книжковы виданя – **Жменя родной землі (М. Ксеняка), Міст над ріков часу (Ш. Сухого) і Нагода ці судьба (Ш. Смолея)**.

В діскузії притомны на засідані не мало часу присвятили традицій, но все актуалній темі, котров є зєдночіня русиньского кодифікованого языка. Критіку на найновшы правила **В. Ябура** і **А. Плішковой** высловили на засідані **Доц. ПгДр. Василь Хома, ЦСц.**, член Рады СРПС, **Доц. ПгДр. Юрій Панько, ЦСц.**, зоставитель Русиньского літературного алманаху, **Мгр. Анна Кузмякова**, шефредакторка Інфо Русина,

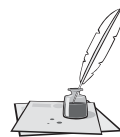
▲ На засідані Рады СРПС о конкретных задачах Сполку говорить його председа ПгДр. М. Ксеняк (в середині). Справа Доц. ПгДр. Ю. Панько, ЦСц., зоставитель Русиньского літературного алманаху на 2009-ый рік, зліва Я. Сисак, підпреседа СРПС і гарант Літературного конкурзу русиньскых авторів на 2009 рік.

Штефан Сухый, знамый русиньскый писатель і поет і іншы. Бісідовали і о тім, же скоро два рокы по языковім семінарі, де была установлена языкова комісія русиньского языка, тотя дотеперь не зышла ани раз. „Што нас може зєднотити, кедь не язык!“ – повів председа Сполку з тым заміром, же уж є найвысший час зробити радикалну напору. Дакотры членове пропонували організувати літературны вечеры, з цілём шыршой пропагації русиньскых творів. М. Ксеняк позітивно оцінив конкретны пропозиції на обогачіня діятельства СРПС з тым, же в будучности буде треба выпрацьовати проєкт і на літературны вечеры.

Перше тогорічне засіданя Рады СРПС і вдяка його председови М. Ксенякови, мало високо конштруктивный і робочій характер. Были договорены конкретны задачі, одповідны за них люде і терміны. Значіть робота русиньскых писателів ся наповно розбігла і онедогово можеме чекати ей першы плоды.

Анна Кузмякова, фото авторкы

ОЗНАМЛІНЯ

Сполок русиньскых писателів Словенська давать знати русиньскым писателям, поетам, публіцістам і авторам розмаїтых жанрів русиньской літературы, жебы свою нову творчість на публікованя до Русиньского літаратурного алманаху на 2009-ый рік по можности послали на дискеті, ЦД або написане на пишучій машинці в розсягу 10-15 сторінок його зоставительови до 15-го септембра 2009 на адресу:

Juraj Paňko
Levočská 91, 080 01 Prešov

Позываме

Мікова

25. - 26. юла 2009 буде в Міковій (стропківського окресу) **18. річник Міковського фестивалу русиньской культуры** присвячений кральови Поп Арту- Енді Варголови. Зачне го в суботу о 16. год. група Статіс Прусаліс з Остравы, потім мімо інших выступить популярна чеська група **Максім Турбуленц** або **Робо Казік**. До танця аж до білога рана під звїздами буде грати музична група **Аванті** з Бардїйова. О недільный програм ся постарают группы **Лелія** з Гуменного, **ФК Стрпковчан** із Стрпкова, нашы русиньскы солістки **М. Мачошкова**, **А. Сервіцка** за допроводу людовой музыки **О. Кандрача** і много інших популярных груп.

Вшыткы сьте сердечно позваны!

Єпіскоп Гопко бы днесь плакав...

Філмове пообідя в кошыцькім Южані

21. юна 2009 кошыцькы Русины заслугов Здружіня організації Русинів Словенська ся обогатили філмовыма документами, котры были выроблены за фінанчної підпору МК СР. Найвече увагу людей притяговав документ **преосвященный... „Василь Гопко, благославленный Русин“**. Смутным фактом є,

же акцію одігнорovali кошыцькы священици (із єдным світлым вынятком о. П. Медвідя). Наш родолюб Гопко бы був з того смутный, плакав бы і над Благовістником, котрый він зачав выдавати проРусинів в 1946 році, бо і тот є днесь скоро цілый словенський. Даной і чутливой проблематкы ся у своїм отворенім выступліню на акції дотулил і **Інг. Іван Кочан**, сучасник і ученик блаженного єпіскупа Василя. Він словакізаторам нашого обряду адресовав сердечны слова, жебы собі вступили до свого властного сумліня.

-МБ-, фото І. Фріцькый

▲ На фото Інг. Іван Кочан, ученик єпіскупа Гопка з режісерков і сценарістков документу Іванов Лемпельовов, котрой прадідо був братранцьом преосвященного Владыкы Гопка.

InfoРусин. Vydáva Rusínska obroda na Slovensku. Realizované s finančnou podporou МК SR – program Kultúra národnostných menšín 2008. **Poverená funkcióu šэфредакторкы:** Анна Кузмяковá, редакторка Сільвія Лысінová. **Графіцкá úправа:** Роберт Віко. **Адреса редакціе:** Русінська оброда, ІнфоРусін, Левоцькá 9, 080 01, Преšov. **Тел.:** 051/772 28 89, 051/748 27 75, 051/748 27 76, e-mail: rusinska.obroda@kryha.sk, toto číslo nájdete і на www.rusyn.sk. **Предплатнэ на рок:** 6,64 €, до єуропських штáтов: 11,66 € до мимоеуропських штáтов 30 \$, číslo úctu: 2660718084/1100. **Вýроба:** ADIN, s. r. o., Преšov. **Регістрацнэ чїсло:** МК SR 3158/2004. Неobjеднанэ рукописы а фотографіе невраціаме. Публікујеме і názory, s ktorými nie vždy súhlasíme. За obsah прїспевку zodpovedá autor. Інзерáты, рекламы, спонзорінг преберáме в редакції Інфо Русін, Преšov (будова Дафóвэного úраду). Toto číslo вышло в нáкладе 2000 kusov.

Русінська оброда-Info Rusín

Levočská 9
080 01 Prešov 1
“D+4”
4/2007/RPC PO

Platené в hotovosti
080 03 Prešov 3